

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Szidor

Cím: Ez is szociálpolitika!

Forrás: Magyar Szó

Bp.
(Hely)

1913 XI 18
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

33

Hely

Idő

" 1913 "

Személy

Helyszám

Ez is

szociálpolitika!

„Budapest rajongóinak“ rajongásába ajánlom.

Budapest szociálpolitikáját bátor voltam már egynéhányszor kommuniké-szociálpolitikának nevezni és azóta napról-napra több okom van meggyőződni arról, hogy az elnevezés találó. Ami itten sub titulo szociálpolitika történik, az létrehoz egy-két dicsekvő, s a nyilvánosságna szánt kommunikét, azután csendes feledésbe merül. Legfeljebb a torony alatt dicsekszenek vele adandó alkalmakkor, s annak a néhány szánandó külföldinek mutogatják, aki komolyabb teendő hiányában Buapestre rendez „tanulmányutat“. Arról, hogy maga a köz és maga a kielégített közszükséglet beszélne ezekről, szó sem lehet. Ezért kommuniké-szociálpolitika az ilyen, s azért értéktelen, mert készít és kiállit ugyan egyes műtárgyakat (kenyér-gyár, városi ház, vásári árucarnok, népház), de ezek igazán csak mutatóba készültek, dicsekedési célzattal és az ordító igények egyszázad részét sem képesek elélegíteni.

Sehol a világon nem volna annyi teendője a komoly, jóhiszemű szociálpolitikának, mint itt Budapesten, mert olyan vigasztalan nyomoruság, olyan siralmas inség sehol nincsen, mint itt. És éppen itt dolgozik leginkább látszatra a szociálpolitika. Ugy tesz, mint amikor valaki a nyomorgó éhenhalónak képeskönyvet ajándékoz, amelyben láthat ugyan az kitűnő ételket, lepíngált télikabátokat. kályhában lobogó tüzet, de azokkal a képekkel se jól nem lakha-

tik, se meg nem melegedhetik mellettük.

Drága a lakás? Jó, mondja a budapesti szociálpolitika! Építetek városi házakat, ahol a legolcsó lesz a lakás. És épít és olcsóbb is ott a lakás, de persze nagyságos, meg méltóságos urak laknak benne, sőt háziurak is, akik fizetnek ott 1400 koronát s a saját házukban az ugyanolyan lakást, — amelyben eddig maguk laktak, — most kiadják 1800 koronáért. Még keresnek is évente 400 koronát. Ez csak kitűnő szociálpolitika, — a méltóságos uraknak.

Hamisak az életmiszerek? Annyi baj legyen, mondja könnyedén a szociálpolitika! Mire való vagyok én? Felállit hatósági bódékat, ahol árul valódi tescheni vaját, jó turót, megymást olyan mennyiségben, hogy aki ott áll már a bódénál reggel hét órakor, esetleg kaphat is még belőle. Persze nem olcsóbban és nem annyit, hogy abból a jelentkezők tizedrésze vehetne. Csak keveset, mutatóba, nehogy konkurrencia legyen belőle.

Rossz a kenyér és drága, mondja a köz. Helyes, — feleli a szociálpolitika. Csinálók kenyérgyárat. És csinál. Süt kenyeret (szintén nem jót és drágát, mert a pékekkel nem fog hajbakapni) természetesen megint olyan keveset, hogy aki nem napfelkeltekor megy ki vásárolni, az már nem kap belőle, hanem vehet a péktől. De azért a kenyérvédelmet megoldotta a szociálpolitika. A kommunikék, meg az idejövő angolok és németek számára.

A kisiparos helyzete tarthatatlan ebben a drága világban, mondja a köz. Kérem, kérem, csak tessék szólni. És épít egy nagy városi műhelybérházat. Valahol kint az Angyalföldön. Ez a legújabb szociálpolitikai alkotás.

Hatalmas bérkaszárnya, inkább börtönkülsője, utálatos, izléstelen. S olyan kint van a városi poklokba, hogy oda ugyan senki kisiparos kedvéért ki nem megy a vevő, ha akármi történik is. De hát azért szociálpolitikai alkotás ez, hogy értelme ne legyen.

A indok, ami létrehozta ezt az új alkotást, a következő: Kapjon a pesti kisiparos egészséges lakást, mellette a műhelyt olcsón. Kap benne a kisiparos egy szobát, konyhát, s egy műhelyhelyiséget, s fizet ezért (csékélységet a Lehel-utca és Taksony-utca sarkán) évi ezer koronát. Ez csak olcsó! Egy kisiparosnak! Es még hozzá hatvan lakónak van mosókonyhája is: egy, úgy hogy mosathat is. Már pedig akinek két hónapra való felhőcsemüje, ágynemüje, gyermekruhája van, az igazán fizethet 1000 korona évi bért.

A szociálpolitika valószínűleg igen csodálkozik, hogy akkor, amikor ő ilyen jó fiú, miért áll a lakásoknak csaknem egyharmada üresen ott. Mi persze, akik nem csinálunk szociálpolitikát, megértjük.

Igy fest ez a kitűnő, legújabb népmentés. Szegény németek, angolok és egyéb kíváncsiak, akik majd idevévednek, mennyit fognak hallani erről a nagyszerű, pompás műhelybérházzal. S a kommunikék is beszélnek majd felőle. Így hát a célt elértük.

Ezzel a bérházzal kapcsolatban bátor lecsúsznak etikai oldaláról is bemutatni a szociálpolitikát. Ott helyben, mindjárt. Tehát a szociálpolitika a ház egyik termét odaadta az anti-alkoholistáknak, hogy abban tartsanak időnként alkoholelleses előadásokat. Ez szép és dicsérendő dolog. Ugyanakkor azonban abban

a házban egy üzlethelyiséget kiadott a szociálpolitika korcsmának. Tehát ugyanakkor, amikor antialkoholista, korcsmáros is egyben. Persze, a korcsma bért fizet.

Már most mi lett ebből? Természetesen, budapesti szociálpolitika. A múlt vasárnap a bérház lakói, — kevés kivétellel, — ott hagyták a korcsmában heti keresményüket, ott ittak az antialkoholista terem alatt, városi házban. Hát, kérem alázatossággal, erről is tessék majd az angoloknak, meg a németeknek beszélni. Mert enélkül nem teljes a dolog! Így szép, így pesti ez. Csinálunk altruista alkotást, amely a végén majdnem lakbérúzsora, — gondoskodunk az ott lakó antialkoholistákról, — mert az ilyesmivel el lehet dicsekedni, — de ugyanakkor gondoskodunk arról is, hogy aki, — szegény nagycsaládu kisiparos, — le akar részegedni, ott helyben, a város nemes intenciókkal épült házában lerészegedhessék. Persze, hiszen az Angyalföldön eddig olyan kevés volt a korcsma, hogy igazán, a szociálpolitikának kellett eljönnie és megváltani az ottani szomjas emberiséget.

Uraim, emeljük poharainkat az emberbarát antialkoholista korcsmatulajdonos szociálpolitikára! Éljen, éljen! sőt az idejövő angolokra, meg németekre való tekintettel Hip hip, hurrah! és Hoch! Hoch!

Szidor.